

Bláhová, Diana. 2021. *Komparace současných politických stran s prvky liberalismu ve státech střední a západní Evropy*. Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové, Filozofická fakulta, Katedra politologie. Bakalářská práce. 46 s.

Posudek oponentky práce

Bakalářská práce Diany Bláhové se zabývá tématem z oblasti přiřazování politických stran ke stranickým rodinám, konkrétně se zaměřuje na čtyři vybrané politické strany či hnutí ze zemí střední a západní Evropy, které jsou součástí liberální frakce Obnova Evropy v Evropském parlamentu (EP), a snaží se zjistit, zda se tyto vybrané případy ze střední Evropy dají společně se západoevropskými uskupeními považovat za součást liberální stranické rodiny. Autorka si vybrala čtyři subjekty (ANO 2011, Progresivní Slovensko, Radikální liberální stranu z Dánska a britské Liberální demokraty) a na základě jejich volebních programů pro volby do EP z roku 2019 je srovnává dle tří kritérií z kulturní dimenze liberalismu, kterými jsou: lidská práva a ochrana menšin, migrace a azylová politika, ochrana životního prostředí a udržitelný rozvoj. Téma je pro bakalářskou práci nosné a vhodné, stanovený cíl považuji za relevantní, avšak autorčino pojetí dle mého názoru zahrnuje některé problematictější body.

V první řadě zcela chybí zdůvodnění výběru politických stran či hnutí. Není vůbec zřejmé, proč práce zahrnula zrovna tyto čtyři případy, když politická skupina Obnova Evropy v EP zahrnuje mnohem více stran. Vzhledem k tomu, že zdůvodnění výběru případů chybí, nelze příliš posoudit, zda jsou pro účely výzkumu vhodně zvoleny. Navíc vzhledem k brexitu již Liberální demokraté součástí příslušné frakce nejsou.

Komparace prováděná jen na základě volebních programů pro volby do EP v roce 2019 je poměrně úzce zaměřená a naskytá se otázka, zda je vůbec touto cestou dosažitelný autorčin cíl. Podle mého názoru nelze na základě jednoho programu pro jedny volby určit, zda se strana dá považovat za součást liberální stranické rodiny. Navíc v případě Liberálních demokratů autorka vychází z národního programu. Pokud by do práce bylo zahrnuto rozsáhlejší množství stranických dokumentů pro ideologicko-programovou analýzu, práci by to prospělo a autorce umožnilo formulovat přesvědčivější závěry a lépe naplnit stanovený cíl.

U vymezení kritérií komparace chybí hlubší vysvětlení, v čem spočívá očekávaný postoj liberálních stran a jak se případně odlišuje od ostatních stranických rodin. Např. když autorka uvádí, že strany mají mít kladný postoj k ochraně životního prostředí, tak se jistě nabízejí i jiné typy politických stran, u nichž bychom mohli očekávat totéž. Zároveň vzhledem ke stanovenému cíli by mohlo být vhodnější přistoupit ke srovnávání subjektů komplexněji a zahrnout i další proměnné. Samotná komparace není příliš metodicky podpořena. Autorka spíše uvádí, co dané subjekty píší ve svých programech, a pak se poměrně stručně věnuje vzájemnému srovnání. Komplexnější a podrobnější zpracování kritérií komparace na základě toho, co v současnosti charakterizuje z ideového a programového hlediska liberální stranickou rodinu, a hlubší a vhodnými metodami provedené srovnání těchto prvků u zvolených uskupení, by rovněž vedlo k formulování průkaznějších závěrů.

Práce má přehlednou strukturu – kromě úvodu a závěru ji tvoří pět kapitol. První dvě se zaměřují na obecné vysvětlení liberalismu a charakteristiku liberální stranické rodiny, třetí kapitola představuje zkoumané subjekty, čtvrtá metodologii a pátá srovnává vybrané subjekty na základě tří zvolených témat.

Práce vychází jak z dokumentů příslušných stran, hnutí či příslušné skupiny v Evropském parlamentu, tak z odborné literatury. Autorka mohla využít většího množství odborných zdrojů, mj. těch které se týkají stranických rodin (např. Beyme, Klaus von. 1985. *Political Parties in Western*

Democracies. Aldershot: Gower Press; Mair, Peter a Mudde, Cas. 1998. „The Party Family and its Study.“ Annual Review Political Science 1, 211–229.), stejně jako odbornou literaturu zaměřenou na jednotlivé zvolené strany/hnutí, která by jí pomohla lépe porozumět zkoumaným subjektům a poskytnout kontext pro komparaci jejich programů. Autorka v některých částech příliš spoléhá jen na jeden zdroj (např. podkapitola 1.2, 2.2). V úvodu chybí zhodnocení dosavadního stavu výzkumu, které by pomohlo vysvětlit záměr autorčina výzkumu v kontextu odborné literatury a současného stavu poznání. Autorka několikrát cituje diplomovou práci. Na zdroje je průběžně odkazováno, i když některé zdroje nejsou dohledatelné v seznamu literatury (např. Řežábek 2021, Kubát, Brunclík 2014), v některých případech chybí v odkazu stránka (s. 20, 25, 31, 39). U některých zdrojů není zcela zřejmý jejich jazyk, autorka uvádí názvy v češtině, ale odkazy směřují na webové stránky v angličtině či dánštině (viz materiály ALDE či Radikale Venstre).

Po formální stránce práce v podstatě dodržuje stanovené pokyny, prospělo by zařazení seznamu zkratk a zejména využívání poznámkového aparátu, který v práci zcela chybí. Název práce uváděný na titulní stránce je chybný, neboť uvádí východní Evropu místo západní a čtenáře tak může poněkud zmást, čemu se tedy práce bude věnovat. Nedostatky se objevují také v jazykovém podání (např. chyby v interpunkci, psaní velkých písmen, záměna pomlček a spojovníků, stylistické nedostatky).

Předkládaná bakalářská práce podle mého názoru zcela nevyžila potenciál, které dané téma nabízelo, a cíl, který si předsevzala, byl naplněn jen částečně. Přes výše uvedené připomínky se však domnívám, že základní požadavky kladené na bakalářské práce jsou splněny, a práci tak k obhajobě **doporučuji**.

Hradec Králové 9. srpna 2021

Mgr. Pavla Dočekalová, Ph.D.

KPOL FF UHK